

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σέρρες, 11/08/2026

Του: Μπούμπα Κωνσταντίνου, Βουλευτή Νομού Σερρών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης

ΘΕΜΑ: «Αναδρομική ισχύς νέων διατάξεων αρ. 1892-1903 Αστικού Κώδικα (Κεφάλαιο Δέκατο Τέταρτο – Βιβλίο Πέμπτο – Κληρονομικό Δίκαιο)»

Κύριε Υπουργέ,

Με τις νέες διατάξεις του Κεφαλαίου Δεκάτου Τετάρτου του Βιβλίου Πέμπτου του Αστικού Κώδικα (άρθρα 1892-1903), όπως ενσωματώθηκαν στο άρθρο 3 του Ν. 5303/2026, προβλέφθηκε το πρώτον ρητά, υπό συγκεκριμένη διαδικασία και προϋποθέσεις, ότι ο κληρονόμος δεν ευθύνεται με την ατομική του περιουσία για τις υποχρεώσεις της κληρονομίας, σε αντίθεση με το προϋφιστάμενο καθεστώς, που αποδείχτηκε στην πράξη ιδιαίτερα προβληματικό, οδηγώντας σε αναρίθμητες αποποιήσεις κληρονομιών και σε σημαντική ανασφάλεια δικαίου, με σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές προεκτάσεις. Κατά τις προϊσχύουσες επίμαχες διατάξεις του Αστικού Κώδικα, ο κληρονόμος που είτε δεν αποποιούνταν την κληρονομία είτε αποδεχόταν απλώς την κληρονομία, χωρίς να κάνει ρητή δήλωση αποδοχής με το ευεργέτημα της απογραφής, ευθυνόταν αυτομάτως για όλα τα χρέη της κληρονομίας και με την προσωπική του περιουσία, χωρίς κανένα όριο. Η υπαγωγή στο ευεργέτημα της απογραφής ήταν δικαίωμα που έπρεπε να ασκηθεί ενεργά και άμεσα. Η παθητικότητα λειτουργούσε εναντίον των κληρονόμων, καθώς, μόλις έληγε η τετράμηνη προθεσμία αποποίησης, χωρίς δήλωση αποποίησης ή αποδοχής με απογραφή, ο κληρονόμος καθίστατο απλός κληρονόμος, με την ατομική του περιουσία πλήρως εκτεθειμένη. Το προϋφιστάμενο πλαίσιο και δυστυχώς ενεργό για όλους τους κληρονόμους θανόντων έως και τις 16-09-2026, είχε και έχει ένα σοβαρό πρακτικό ελάττωμα: ο κληρονόμος που δεν γνώριζε την ύπαρξη χρεών του κληρονομούμενου, ή που ήταν -εύλογα- νομικά αδαής, μπορούσε να βρεθεί προσωπικά εκτεθειμένος, απλώς επειδή δεν έκανε εγκαίρως μια τυπική δήλωση. Οι νέες διατάξεις αντιστρέφουν πλήρως αυτή τη λογική. Ο κληρονόμος δεν ευθύνεται πλέον με την ατομική του περιουσία για τις υποχρεώσεις της κληρονομίας, εκτός αν ο ίδιος επιλέξει να δηλώσει στη γραμματεία του δικαστηρίου ότι θα τη διαχειρίζεται και θα τη διαθέτει ελεύθερα. Ο διαχωρισμός κληρονομιάς και ατομικής περιουσίας δεν είναι πλέον ένα προνόμιο που αποκτάται με ενεργητική κίνηση, αλλά ο κανόνας. Το μείζον πρόβλημα συνίσταται στο ότι οι νέες ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται στις κληρονομικές σχέσεις προσώπων, των οποίων ο θάνατος επέρχεται τη 16η Σεπτεμβρίου 2026 ή μεταγενέστερα, σύμφωνα με το άρθρο 41 του Ν. 5303/2026. Πρόκειται για ιδιαίτερα προβληματική πρόβλεψη, διότι αφενός «δημιουργούνται» κληρονόμοι δύο ταχυτήτων, ανάλογα με την ημερομηνία θανάτου των κληρονομούμενων, γεγονός που εγείρει ζητήματα ίσης μεταχείρισης, ενώ αφετέρου δεν επιλύεται το ουσιώδες υφιστάμενο πρόβλημα των χιλιάδων κληρονομιών που βρίσκονται στον «αέρα» και των κληρονόμων που -εν αγνοία τους- βρίσκονται σε κατάσταση να οφείλουν σημαντικότερα ποσά, που υπερβαίνουν την αξία των κληρονομιών.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Προτίθεστε όπως αποδώσετε αναδρομική ισχύ στις νέες διατάξεις των άρθρων 1892-1903 (Κεφάλαιο Δέκατο Τέταρτο – Βιβλίο Πέμπτο – Κληρονομικό Δίκαιο) του Αστικού Κώδικα, προκειμένου να δύνανται και οι κληρονόμοι θανόντων έως και τις 15-09-2026, να δικαιούνται την πληρέστερη και ευχερέστερη προστασία της προσωπικής τους περιουσίας, ώστε αφενός να μειωθούν οι αποποιήσεις κληρονομιών, που δημιουργούν σημαντική ανασφάλεια δικαίου και αφετέρου να προστατεύονται όσοι αγνοούσαν είτε τις τυπικές τους υποχρεώσεις, λόγω άγνοιας δικαίου, είτε την ύπαρξη χρεών των κληρονομούμενων, με αποτέλεσμα να βρίσκονται να οφείλουν ποσά που υπερβαίνουν κατά πολύ την αξία των κληρονομιών;

Ο ερωτών Βουλευτής

ΜΠΟΥΜΠΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ